

Colofon

Coördinatie

Nevobo

Fotografie

Ronald Hoogendoorn

Editie

1e Editie

Juni 2012, Nieuwegein

DNA van het volleybal

Voorwoord

Volleybal. Het woord klinkt als het spel zelf; soepel, lenig, afgerond. Geen scherpe kantjes, geen dubbele bodem. Volleybal staat open voor iedereen en is bekend bij iedereen. Bekend van de wijd gespreide armen van Joop Alberda in 1996 na de Olympische finale tot het strandpartijtje tegen de lokale Fransen op vakantie.

De Nederlandse Volleybal Bond (Nevobo) en de ruim 1100 volleybalverenigingen in Nederland willen meer mensen laten genieten van deze sport. Van de sportieve, maar ook van de sociale en maatschappelijke waarde. Om dat doel te bereiken onderzochten we de kernwaarden van de volleybalsport en van de volleyballer zelf. We gingen op zoek naar het DNA van onze sport.

In dit boek nemen wij je mee langs plannen, mogelijkheden en dromen. Om je te inspireren en te winnen voor de sport en het volleyballeven. Wat is volleybal en wat maakt het spel zo bijzonder? Wie spelen het en waarom? Lees een zelfportret van een unieke sportwereld en vraag je af wat deze wereld voor jou kan betekenen.

Voorzitter

INSPIRATIE

Inleiding

Iedereen kent volleybal. Van de gymlessen op de middelbare school, van tv, van het strand, van de camping of van je eigen club. Volleybal is groot in Nederland en heeft een belangrijke positie. Ruim 600.000 mensen volleyballen regelmatig en 120.000 van hen spelen in wedstrijdverband in een door de Nevobo georganiseerde competitie. Daarnaast is er een klein leger van 1,2 miljoen fans betrokken bij deze sport. Kortom, volleybal leeft en heeft een niet te onderschatten aanhang.

Die populariteit komt niet alleen voort uit de schoonheid van de sport. Ook sociale en maatschappelijke aspecten spelen een belangrijke rol. Volleybal is veilig en onbesproken en in dat opzicht een voorbeeld voor veel andere sporten. Volleybal heeft daarnaast ook via de topsport sociaal-maatschappelijke impact. Niet voor niets is het veroveren van Olympisch goud in 1996 door de Nederlandse mannen gekozen tot hét sportmoment van de vorige eeuw. En ook de ruim 1100 verenigingen dragen op lokaal niveau bij aan een beter klimaat binnen hun gemeente.

De kernmerken van volleybal zijn de noodzaak tot samenspel, de dynamiek en het feit dat er geen fysiek contact is met de tegenstanders. Soortgelijke kenmerken zien we terug bij de beoefenaars, die samen de normen bepalen binnen hun gemeenschap. Die volleybalgemeenschap is juist door die kenmerken van waarde voor de sporters, het bedrijfsleven en de maatschappij.

PASSIE

6

LANGHENKEL

10

LANGHENKEL

DNA van het volleybal

Volleybal onderscheidt zich nadrukkelijk van andere sporten. Door de specifieke kenmerken is het de ultieme teamsport.

Bij volleybal is dus, in tegenstelling tot andere teamsporten, geen fysiek contact met de tegenstander mogelijk. Het net scheidt beide partijen waardoor overtredingen niet mogelijk zijn. De tegenstander moet puur op grond van inzet, teamgeest en kwaliteit verslagen worden.

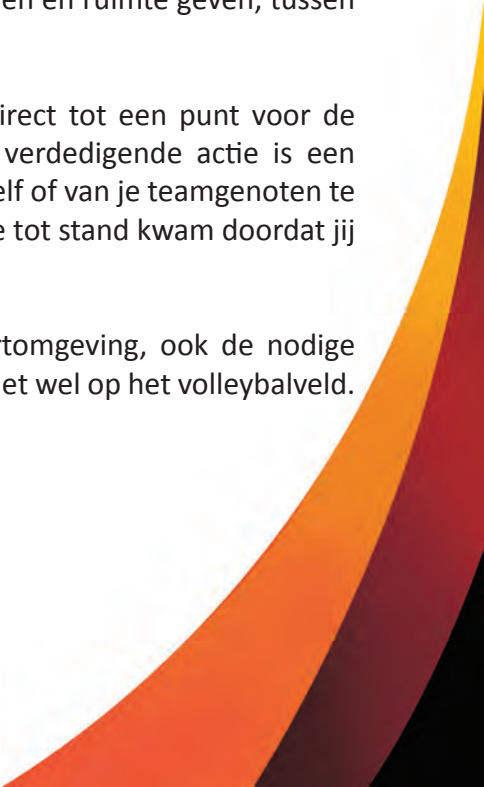
Dat lukt niemand alleen. Je teamgenoten heb je heel hard nodig om de punten binnen te halen. Eén sterspeler in het team is ontoereikend om de overwinning veilig te stellen. Samenwerking in volleybal is geen loze kreet, maar de essentie van het spel.

Je staat daarbij ook nog eens met relatief veel mensen op een klein veld, terwijl de onderlinge afhankelijkheid groot is. Het is onmogelijk iemand in je team te negeren. Acceptatie en tolerantie zijn voorwaarden voor succes. Er moet balans zijn tussen ruimte nemen en ruimte geven, tussen het belang van het ego en het teambelang.

De acceptatie van je medespelers is cruciaal want een fout leidt direct tot een punt voor de tegenstander. Een prachtig uitgespeelde aanval na een geweldige verdedigende actie is een prestatie van het hele team. Als volleyballer leer je om fouten van jezelf of van je teamgenoten te accepteren. Net zoals je leert te genieten van een prachtige aanval die tot stand kwam doordat jij de eerste bal goed naar de spelverdeler speelde.

Volleybal biedt daarom naast een sociale, gezellige en veilige sportomgeving, ook de nodige handvatten voor het leven. Als je ergens goed leert samenwerken, is het wel op het volleybalveld.

TEAMSPORT

De unieke kenmerken van de volleyballer

Door de kenmerken van het spel wordt logischerwijs een bepaald type mens aangetrokken. Een type dat gegrepen is door het DNA van de volleybalsport en de volleybalcultuur.

Uit het onderzoek van Mullier (2011), Cendris (2011) en de bond (2012) blijkt dat de eigenschappen van de volleyballer naadloos aansluiten bij de kenmerken van de sport. De volleyballer is sociaal geëngageerd en een echte teamplayer. Hij of zij beoefent vaak meerdere sporten en heeft fairplay hoog in het vaandel staan. De volleyballer is dynamisch en actief binnen en buiten het veld. Daarnaast willen volleyballers zich continu verbeteren en ontwikkelen als speler en als mens. Het woord 'duurzaamheid' vormt een belangrijke waarde in hun leven.

Vier unieke eigenschappen die de sport en haar beoefenaars kenmerken:

SOCIAAL

ACTIEF

SPORTIEF

GEDREVEN

SOCIAAL – “Eén grote familie, één groot team”

Volleyballers zijn begaan met hun omgeving en met de mensen daarin. Ze willen hun club- en teamgenoten echt leren kennen. Ze nemen het voor elkaar op en zijn bereid echt voor elkaar in de bres te springen, als dat nodig is.

Volleyballers zijn maatschappelijk betrokken en ze werken bovengemiddeld vaak bij de overheid of semi-overheidsdiensten. Ze willen wat betekenen voor de mensen in hun nabijheid en de maatschappij. De meesten, jong en oud, vervullen één of meerdere vrijwilligersfuncties, binnen en buiten de club.

Duurzaamheid is belangrijk voor volleyballers. Zij vinden de wereld om hen heen waard om voor te vechten. Tegelijkertijd is duurzaamheid in menselijk contact minstens zo belangrijk. Verder houden volleyballers er van samen dingen te ondernemen: een bedrijfs- of teamuitje, een inzamelingsactie of het organiseren van het campingtoernooi.

Vriendschappen, kameraadschap en teamgeest kenmerken de sfeer in de volleybalwereld.

“Zo’n 35 jaar geleden ben ik, op aanraden van een vriend, overgestapt van atletiek naar volleybal. Samen met vrienden in een team een ‘lange wedstrijd’ spelen; dat was wat mij in deze sport aantrok.

Sindsdien heb ik een drive om samen te spelen, om zaken te verbeteren en om dingen te organiseren. Als lid heb ik mij altijd al verantwoordelijk gevoeld voor het reilen en zeilen van mijn vereniging. Daarom heb ik dertig jaar lang meerdere dames- en meisjesteams begeleid. Het was geen belemmering maar juist leuk dat daarin familieleden en hun vriendinnen speelden. Daarnaast heb ik veel andere vrijwilligersfuncties binnen de vereniging en de sport bekleed. Zo was ik voorzitter, bestuurslid, lid van de technische commissie en nog veel meer. Dat alles geeft mij veel energie en zorgt voor ontspanning.

Elke speler en elke coach heeft altijd wel een mening klaar over de scheidsrechter. Dit is begrijpelijk, maar ik vond dat ik alleen recht van spreken had als ik zelf ook floot. Daarom heb ik opleidingen gevolgd en ben ik meerdere jaren actief geweest als regioscheidsrechter.

Sinds kort is zitvolleybal mijn nieuwe passie. Door mijn zoon ben ik recent betrokken geraakt bij het Nederlands Heren Zitvolleybal Team waarin hij speelt. Als teammanager kan ik samen met hem en zijn team internationale sport ervaren. Mijn ambitie is niet alleen om dit team te ondersteunen, maar om zitvolleybal groter en belangrijker te maken in Nederland.

Samen met gezinsleden, familie en vrienden volleybal beleven; dat is wat voor mij echt telt.”

Cor Bruijne

SOCIAAL

SPORTIEF – “Sportief in je spieren en in je hoofd”

Volleyballers houden van bewegen en gezond leven. De meeste volleyballers beoefenen vaak nog één of meerdere andere sporten. Ze lopen ook hard, gaan zwemmen of tennissen. Volleyballers willen vitaal door het leven gaan, balans tussen werk en privé vinden ze belangrijk. En door te sporten wordt het hoofd weer ‘leeg gemaakt’.

Daarnaast zijn volleyballers zich sterk bewust van de relativiteit van winnen en verliezen. Ze zijn fanatiek en er wordt veel opzij gezet voor een klinkend resultaat. Er zijn echter grenzen. Fysieke grenzen, omdat gezondheid en verstandig gebruik van het lichaam hoog in het vaandel staan. Maar ook de grenzen van fatsoen, op het sportveld, de werkvloer en in de kroeg. Fairplay is geen loze belofte, maar een tweede natuur. Fatsoensnormen betekenen nog iets in het volleybal.

“Ik weet eigenlijk niet beter dan dat volleybal een deel van mijn leven is. Mijn ouders volleybalden allebei en dus was ik in het weekend standaard in de sporthal te vinden. Op mijn zevende ben ik bij de mini's begonnen waar mijn vader 5 jaar lang de trainer was. Thuis was ik constant met een ballon (binnen) of bal (buiten tegen de muur) aan het volleyballen. Ook heb ik aan voetbal en tennis gedaan, maar dat duurde respectievelijk twee jaar en acht jaar. Met een team op pad gaan trok me uiteindelijk toch meer dan het relatief eenzame bestaan van een tennisser. Ook ging ik steeds meer trainingsuren maken met volleybal. Omdat mijn VWO-opleiding uiteraard ook veel tijd in beslag nam, moest ik met tennis stoppen.

Op mijn zestiende kreeg ik te maken met een groeispurt en kwam alles in een stroomversnelling. Ik werd aanvaller in plaats van spelverdeler en drie jaar later zat ik bij de nationale ploeg. Dankzij een mooi contract bij een club was ik ineens fullprof. Het volleybal heeft mij gemaakt tot wie ik nu ben. Ik ben zo'n beetje overal in de wereld geweest, ik heb geleerd om me overal te redden en om samen te werken in een team. En dan heb ik het nog niet eens over doorzettingsvermogen bij tegenslagen of over oplossingen zoeken als je vast zit. Dit laatste heb ik vooral geleerd nadat ik de overstap heb gemaakt naar het beachvolleybal. Op mentaal vlak is dat heel anders omdat beachvolleyballers veel meer op zichzelf zijn aangewezen. Er zijn geen wisselmogelijkheden dus als het niet lekker loopt, moet je daar zelf uit zien te komen. Al met al heeft het (beach)volleybal mij ontzettend veel gebracht en ik zou na mijn carrière graag op een of andere manier mijn ervaringen weer willen doorgeven aan aanstormende talenten.”

Reinder Nummerdor

SPORTIEF

ACTIEF – “Volleybal brengt je wereld in beweging”

Volleybal is een dynamische sport waarbij alle beoefenaars altijd in beweging moeten zijn. Een rally vraagt ook om uiterste concentratie en tactisch vernuft. Op elk moment van de wedstrijd zijn aan jouw kant van het net zes spelers continu in de weer. Als je zelf niet aanvalt, moet je de bal verdedigen die eventueel van het blok terugkomt als je medespeler aanvalt. Als je zelf de service van de tegenstander niet hoeft te passen, concentreer je je op de aanloop voor je aanval. Of roep je naar je medespelers als je ziet dat de service uit gaat.

Door de snelheid van het spel gebeuren er altijd onverwachte dingen. Je moet snel kunnen reageren in de verdediging met een duik of een rol. Je moet goed anticiperen en timen met je sprong voor een smash. Of je moet je handen op de juiste manier boven het net plaatsen voor een blok.

Volleyballers zijn actieve mensen. In het dagelijks leven zoeken ze dynamiek en afwisseling. Volleyballers zijn doeners. Ze houden van actieve vakanties en kunnen maar slecht stilzitten. Ze houden van organiseren en initiatief nemen. Ze willen graag mensen samen brengen. Het is niet voor niets vaak een volleyballer die de straatbarbecue of het personeelsfeest organiseert.

De volleybalgemeenschap wordt gekenmerkt door initiatiefrijke mensen, die het niet alleen gezellig willen hebben, maar ook wat willen ondernemen.

“Toen mij werd gevraagd of ik in enkele woorden wilde uitleggen wat volleybal voor mij betekent, viel ik even stil. De plek die deze sport in mijn hele leven heeft ingenomen, is zo vanzelfsprekend dat ik even na moest denken over het antwoord. Ik vroeg me zelfs af of volleybal een plek in mijn leven inneemt of dat het andersom is. Wanneer je aan de wereldtop gespeeld hebt, is het je leven. Dan adem je volleybal en leef je op het ritme van trainen, eten, rusten, spelen. Altijd een internationaal toernooi, een kwalificatie, een cruciale wedstrijd of Olympische Spelen aan de horizon. Altijd een sportief doel en de wil om te pieken op een steeds hoger niveau. Dat is een zwaar, maar prachtig leven. Zeker als dat zoals bij ons in 1996 beloond wordt met de mooiste onderscheiding die er bestaat: Olympisch goud.

Voor de meeste spelers en fans – en zeker ook voor mij – is volleybal veel meer dan de sport alleen. Het is een manier van leven. In die zin is volleybal niet alleen in sportief opzicht een dynamisch spelletje, ook in sociaal opzicht zet volleybal je in beweging. Met deze sport, die op elke niveau een hobby blijft, hoef je geen goud te behalen om je een winnaar te voelen.”

Ron Zwerver

ACTIEF

GEDREVEN – “Volleyballers komen ver ... en hoog”

Volleybal is wereldwijd de grootste zaalsport en dat is geen wonder. De sport is immers laagdrempelig, iedereen kan het overal spelen. In de zaal, op het strand, op het gras. Met clubgenoten, vrienden of een toevallige voorbijganger. Het gaat er om het maximale uit jezelf halen en je teamgenoten beter maken.

Volleyballers zijn ambitieus. Ze willen blijven leren, zich blijven ontwikkelen, zowel op het veld als daarbuiten. Van international tot recreant, iedereen is op zijn eigen niveau bezig zijn serve of blok te perfectioneren.

Ook buiten het veld gaat de aandacht naar persoonlijke ontwikkeling. Volleyballers zijn over het algemeen hoog opgeleid en in maatschappelijk opzicht ambitieus. Ze willen het verschil maken binnen hun organisatie en in de maatschappij.

Volleyballers willen iets toevoegen en daadwerkelijk kunnen bijdragen aan de wereld waarin zij leven.

swatch

“Hallo, ik ben Judith Deenekamp en ik ben 11 jaar. Ik zit al 4½ jaar op de volleybalvereniging SDS uit Voorthuizen. Dat komt doordat mijn vader en moeder ook allebei volleybalden. Ik was al wel eens mee geweest en vond het al leuk dus toen ben ik er op gegaan. Ons team bestaat uit 2 jongens en 4 meisjes. Het is een gezellig team en we hebben altijd de grootste schik met elkaar! Ik zit in CMV niveau 6 en mag volgend seizoen naar de C-tjes maar misschien blijf ik nog een jaartje in m’n oude team. Vorig seizoen, met niveau 5, zijn we kampioen geworden. We hadden bijna alles gewonnen en maar één wedstrijd gelijk gespeeld. Het was dus veel te makkelijk en daarom zijn we een niveau omhoog geplaatst. Ik zit er al lang op en heb veel meegemaakt zoals een beachvolleybal clinic met Richard Schuil en Reinder Nummerdor en het veld oplopen met China tijdens een interlandwedstrijd in Apeldoorn enz. Ik heb elke week op maandag om 17.15 uur training van Karola en Cindy. Het is dan heel gezellig en leuk! Ik hoop dat ik nog heel lang op volleybal kan blijven en dat ik helemaal in Dames 1 of zelfs hoger kom!”

Judith Deenekamp

GEDREVEN

De volleybalgemeenschap; een unieke wereld

Sociaal, sportief, actief en gedreven. Dat zijn dus de vier kenmerken van volleyballers die hen naast hun passie voor de sport binden.

De volleyballer weet als geen ander dat je samen sterk staat. Met die gedachte dragen volleyballers de schoonheid van hun sport uit. Van recreant tot professional, van jeugdlid tot veteraan, van valide tot beperkt. Grotendeels verenigd binnen één van de 1100 verenigingen, deels in lokaal georganiseerde trainingsgroepen, competities en toernooien.

Die ruim 600.000 beoefenaars zijn de ambassadeurs van de volleybalsport. Zij bepalen en laden de cultuur. Bij hen komt de stimulans en de inspiratie vandaan om iedere Nederlander in aanraking te willen brengen met de unieke waarde van de volleybalsport. Omdat juist zij weten wat deze sport een mens kan brengen.

Al deze beoefenaars, de vele vrijwilligers en de fans vormen een hechte volleybalgemeenschap. Een gemeenschap waarin de passie voor de volleybalsport centraal staat.

Maar niet alleen voor de volleyballer of de liefhebber is deze gemeenschap van waarde. De unieke kenmerken van de volleybalgemeenschap, ingegeven door het DNA van de sport en haar sporters, is van grote waarde voor bedrijfsleven en overheid.

“Sinds 2006 is DELA de hoofdsponsor van de Oranje dames. Volleybal en onze coöperatie, beide zijn laagdrempelig, sociaal en volledig gericht op gezamenlijkheid. In het volleybalveld kun je alleen winnen door samen sterk te staan. Ook bij DELA zit de kracht van de coöperatie in de gezamenlijkheid. Ons motto ‘voor elkaar’ geldt zowel voor het volleybal, als voor DELA en voor onze samenwerking. Wij voelen ons vereerd dat wij een bijdrage mogen leveren aan de ontwikkeling van de volleybalsport, waarbij onze sponsoring gericht is op versterking van zowel de topsport als de basis via clinics, de trophy en de academy. Het DNA van het volleybal zit niet alleen in de unieke kenmerken van de sport, maar ook in het enthousiasme en de toewijding van vele vrijwilligers in het fijnmazige netwerk van alle verenigingen. Mensen die jong en oud met elkaar verbinden en via de sport leren dat door samenwerking, elkaar helpen, successen worden behaald. Wij wensen alle volleyballers, de vele verenigingen in samenwerking met gemeenten, sponsors en alle andere relaties een glorieuze toekomst toe.”

Martin Kersbergen

DELA

De volleybalgemeenschap in de maatschappij

Volleybal is de gedeelde passie en onze drijfveer!

Maar volleybal is meer dan trainen en spelen alleen. Onze ambities gaan verder, onze idealen zijn groter. Juist omdat we beseffen dat we goud in handen hebben om de wereld om ons heen mooier te maken.

Zo zetten bond en verenigingen zich maximaal in om door volleybal de sportparticipatie te vergroten en zo bij te dragen aan een gezonder Nederland.

Daarom zijn talloze volleybaltrainers dagelijks in de weer om ieder kind de maximale spelvreugde te laten beleven en zodoende zich niet alleen motorisch, maar ook sociaal te ontwikkelen. Daarom proberen we talent maximaal te faciliteren zodat de droom eens te mogen schitteren op de Olympische Spelen realistisch wordt. De vele volleybalverenigingen in Nederland vormen sociale bolwerken binnen de plaatselijke gemeenschap. Het zijn plekken waar het veilig en gezellig is.

Maar bovenal zetten wij ons in om de wereld om ons heen te doordringen met de bijzondere waarden van de volleybalsport. Want als het lukt volleybal een steviger basis te geven in ons leven en te verankeren in onze maatschappij, wordt die maatschappij daar daadwerkelijk beter van.

Daarom zoeken wij op ieder niveau verbindingen met organisaties die eveneens de wereld een beetje mooier willen maken. Partijen waarmee we gezamenlijk kunnen optrekken om het verschil te maken. Want door samenwerking komen de positieve eigenschappen van onze sport alleen maar sterker tot uitdrukking.

“Omdat mijn vriendjes op volleybal gingen ging ik met hen mee. Een beslissing, op 9-jarige leeftijd, met grote gevolgen voor mijn leven. Het begon met één, soms twee keer trainen in de week en op zaterdag een wedstrijd. Rond mijn vijftiende mocht ik mee met Jong Oranje en waren we bijna elk weekend aan het trainen. Mijn schoolkeuze werd mede bepaald door de club waar ik wilde spelen. Een studentenleven is er niet echt van gekomen. Door de week na mijn studie en zaterdags voor de wedstrijd had ik mijn aandacht bij het volleybal. Mijn droom was in verre landen te spelen tegen de besten van de wereld in volle zalen. En die drang naar meedoen met de besten zorgde ervoor dat ik zonder diploma de CALO verliet. Een zware beslissing maar ik kreeg er een leven vol volleybal voor terug. Dat betekent alleen in het buitenland leven. Een mooi contract verdienen maar dat contract ook moeten waarmaken. Spelen met en tegen de besten ter aarde en werken aan je persoonlijke en ons nationale palmares. Eenmaal op het hoogste podium besef je dat het een speciale reis is geweest. Een reis die me heeft gevormd tot wie ik nu ben. Door mijn actieve sportcarrière heb ik de Bas van de Goor Foundation kunnen oprichten om de kwaliteit van leven van mensen met diabetes te verbeteren door middel van sport. Alles in mijn leven is een onderdeel van het sportmoment van de eeuw met een gouden Olympische medaille om mijn nek. Ben dankbaar dat ik op 9-jarige leeftijd voor een sport heb gekozen die me veel plezier en kansen heeft gegeven.”

Bas van de Goor

Kom (nader) kennismaken

Dit is een oprechte uitnodiging om voor volleybal te kiezen, om samen op te trekken.

Wij onderzoeken graag samen wat het volleybal voor jou kan betekenen. Hoe de unieke kenmerken van onze sport kunnen bijdragen aan jouw persoonlijke doelen. Wat je eruit kunt halen en wat je toe kunt voegen. Hoe het volleybal jouw organisatie kan helpen zichzelf te positioneren of kan laden met de unieke kenmerken die de volleybalsport van nature in zich heeft.

Mocht je meer informatie willen of verder kennis willen maken met de wereld van volleybal, bezoek volleybal.nl of laat het ons weten via info@nevobo.nl.

